

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	<i>Vaimse seisundi lühiuuring (ingl Mini-Mental State Examination) esmatasandil</i>
Taotluse number	1310
Kuupäev	25.06.2018

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

Tervishoiuteenuste loetellu soovitakse lähtuvalt „Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi juhendi“¹ soovitudele lisada valideeritud MiniMental test, mida saaks kasutada esmatasandi tervishoiutöötaja testimaks kognitsioonihäire kahtlusel patsiente dementsuse suhtes.

1.2. Taotletav teenus

Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi juhendis¹ anti tugev soovitus testida kõiki kognitsioonihäire kahtlusega patsiente MMSE testi abil. Perearstidel puudub ligipääs valideeritud eesti- ja venekeelse MMSE testi kasutamiseks. Valideeritud testi kasutamiseks on vaja osta autoriõigusi omavalt Ameerika firmalt kasutusluba ning maksta iga kasutatud testi kohta litsentsitasu. Need kulud vajavad haigekassa poolt katmist.

1.3. Alternatiiv

Puudub.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Ühe testi hinnaks on ■■■ USD, mis seisuga 20.06.18 teeb ■■■ eurot. Dementsust on hinnanguliselt 6-8% vanuserühmas 65 ja vanemad. Eestis on 2018. aasta 1. jaanuari andmetel (Statistikaamet) kokku 258 382 vähemalt 65-aastasest inimest². Seega hinnanguliselt võiks Eestis olla 15 503-20 671 dementsuse diagnoosiga isikut. Esmaste juhtude osas andmed puuduvad ning ka ravikindlustuse andmebaasi andmetel ei ole võimalik saada usaldusväärset tulemust esmaste juhtude osas (tingitud diagnoosi statistilise liigi mittesihipärasest kasutusest). Ravijuhend soovitab kognitsiooni hindamist iga kuue kuu järel või vastavalt vajadusele tiheminigi. Seega kui kõigile dementsuse diagnoosiga patsientidele tehtaks vastavalt ravijuhendi soovitusele 2 korda aastas MMSE test, siis kulu oleks kirjeldatud andmete alusel ■■■ eurot. Reaalne kulu jääb ilmselt aga alla selle, kuna mitte kõik patsiendid ei pruugi sattuda perearsti vastuvõtule diagnoosi püstitamiseks ja jälgimiseks. Kitsaskohaks kuludele hinnangu andmisel on asjaolu, et MMSE testimist võib kasutada ka teiste, ravitavate kognitiivse funktsiooni langust andvate diagnooside/seisundite korral (nn sekundaarne dementsus), mis omakorda teeb äärmiselt keerukaks sihtrühma määratlemise.

Teenus võiks olla kättesaadav pearahasisese teenusena. Metoodika määruse §5 lg1 punkt 3 põhjendab testi kasutamist diagnoosimisel ning sellega seonduvalt on kaetud ka tööjõu kulud.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud

Kulutõhusus on hinnatud ravijuhendi „Alzhaimeri tõve diagnostika ja ravi juhend“ koostamise raames.

3.2. Kulutõhusus Eestis

Kulutõhusus on hinnatud ravijuhendi „Alzhaimeri tõve diagnostika ja ravi juhend“ koostamise raames.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Arvestades dementsuse levimust ja eeldusel, et igale dementssele tehtaks test 2 korda aastas, võiks kulu olla [redacted] eurot.

Nelja aastane prognoos samadel alustel oleks seega [redacted] eurot.

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused

Puuduvad.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

Kuna MMSE testi võib kasutada ka teiste haiguste/häirete korral, mis tingivad kognitiivse funktsiooni languse (nn sekundaarne dementsus), on väga keeruline määratleda täpset sihtrühma. Prognooside eelduseks on, et perearst teeb väga põhjaliku hindamise teiste, ravitavate kognitsioonihäiret põhjustavate seisundite väljalülitamiseks.

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks

Teenus on mõeldud kasutamiseks esmatasandile. Eeldus on, et teised kognitiivse funktsiooni langust põhjustavad ravitavad seisundid (sekundaarsed dementsused) on eelnevalt välja lülitatud.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Vaimse seisundi lühiuuring (ingl Mini-Mental State Examination) esmatasandil	-
Ettepaneku esitaja	EHK	-
Teenuse alternatiivid	ei	-
Kulutõhusus	Kuna puudub mõõdetav tervisetulem, siis kulutõhusust ei hinnatud. Hinnatud ravijuhendi „Alzhaimeri tõve diagnostika ja ravi juhend“ koostamise raames.	-

Omaosalus	<i>ei</i>	-
Vajadus	patsientide arv Eestis	<i>15 503-20 671 dementsuse diagnoosiga isikut võiks andmete alusel Eestis olla.</i>
	teenuse osutamise kordade arv aastas kokku	<i>Maksimaalselt 41 342 korda, kui testitaks iga kuue kuu järel.</i>
Teenuse piirhind	■ <i>USD ehk seisuga 20.06.2018 eurot testi kohta.</i>	<i>Testi kasutamisega kaasneva ajakulu kataks metoodikamääruse §5 lg1 punkt 3, mis kataks testimiseks vajaliku ajakulu.</i>
Kohaldamise tingimused	<i>Jah</i>	<i>Kasutamiseks esmatasandil kognitsioonihäirega patsientidel.</i>
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	<i>Maksimaalselt ■ eurot, arvestades rahvastiku vanuselist koosseisu, dementsuse levimust ning ravijuhendi soovitus testida vähemalt iga kuue kuu järel.</i>	<i>Probleemkoht on sihtrühma määratlemisel, kuna kognitsioonihäiret esineb ka teistel põhjustel kui dementsus (nt depressioon jmt).</i>
Lühikokkuvõte hinnatava teenuse kohta	<i>Tegemist on ravijuhendi „Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi juhend“ tugeva soovitusena kõikide kognitsioonihäirega patsientide sõelumisel.</i>	

6. Kasutatud kirjandus

¹ „Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi“

<https://www.ravijuhend.ee/tervishoiuvarav/juhendid/2/alzheimeri-tove-diagnostika-ja-ravi#toc0>

² Statistikaameti andmebaas

<https://www.stat.ee>